

**"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında
beynəlxalq kombinə edilmiş yük daşımaları haqqında" Sazişin təsdiq
edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında beynəlxalq kombinə edilmiş yük daşımaları haqqında" 2008-ci il mayın 19-da Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 oktyabr 2008-ci il
№ 678-IIIQ

**Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında beynəlxalq
kombinə edilmiş yük daşımaları haqqında**

SAZİŞ

Bundan sonra "Razılığa, gələn Tərəflər" adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkmənistan Hökuməti,

beynəlxalq yük daşımalarının həyata keçirilməsinin asanlaşdırılması istəyini rəhbər tutaraq;

ticarət münasibətlərinin inkişafında effektiv beynəlxalq yük daşımalarının mühüm şərt olmasını nəzərə alaraq;

beynəlxalq kombinə edilmiş yük daşımalarında avtonəqliyyat daşımalarının müəyyən edilməsi, eləcə də dəmir yolu və su nəqliyyatının inkişafının zəruriliyini etiraf edərək;

kombinə edilmiş yük daşımaları sisteminin yüklərin təyinat məntəqəsinə çatdırılması vaxtının qısaldılması və beynəlxalq yük daşımalarının həyata keçirilməsini asanlaşdıracaq yüksək potensiala malik olmasına əmin olaraq;

beynəlxalq yük daşımalarını tənzimləyən beynəlxalq müqavilələri rəhbər tutaraq;
aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

Tətbiq edilmə dairəsi

1. Hazırkı Saziş, Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyatdan alınmış daşıyıcılar tərəfindən dəmir yolu, su və avtomobil nəqliyyatından qismən istifadə etməklə onların dövlətlərinin ərazilərində yerləşən yola düşmə və ya təyinat məntəqələri arasında və onların dövlətlərinin ərazilərindən tranzitlə həyata keçirilən beynəlxalq kombinə edilmiş yük daşımaları sahəsində tətbiq edilir.

2. Hazırkı Saziş Razılığa gələn Tərəflərin iştirakçısı olduqları digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərə toxunmur.

Maddə 2

Təriflər

Hazırkı Sazişin məqsədləri üçün göstərilən terminlər aşağıdakı mənə daşıyır:

1. İntermodal yük daşımaları - ardıcıl olaraq iki və daha artıq nəqliyyat növündən istifadə etməklə və yüklərin özlərini bir yerdən başqa yerə yükləmədən eyni bir intermodal vahidində və ya avtonəqliyyat vasitəsində yüklərin daşınmasıdır.

2. Beynəlxalq kombinə edilmiş yük daşımaları - əsasən dəmir yolu, daxili su və ya dəniz nəqliyyatı ilə həyata keçirilən və avtomobil nəqliyyatından istifadə olunduğu başlanğıc və (və ya) son daşıma mərhələsi maksimal dərəcədə qısa olmaqla aparılan intermodal yük daşımalarıdır.

3. Yol nəqliyyat vasitəsi - yüklərin daşınması üçün quraşdırılmış və ya uyğunlaşdırılmış və Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyatda alman hər hansı bir mühərrikli avtonəqliyyat vasitəsidir. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin dövlətinin ərazisində qeydiyyatda alınan qoşqulu avtomobil, yarımqoşqulu dartıcı, avtomobil və ya dartıcı da yol nəqliyyat vasitəsi hesab olunur.

4. İntermodal nəqliyyat vahidi - intermodal daşımalar üçün yararlı istənilən növ konteynerlər (uzunluğu - 20 futdan az olmamaqla), dəyişdirilən banlar, yarımqoşqular.

5. İntermodal terminal - intermodal nəqliyyat vahidlərinin aşırılması üçün təchiz olunmuş sahə.

6. İntermodal terminala/terminaldan nəql edilmə - dövlət sərhəd-keçid məntəqəsindən və ya yükləmə məntəqəsindən yükün hərəkət marşrutu üzrə yerləşən ən yaxın dəmir yolu terminalına və ya limana qədər və dəmir yolu terminalından və ya limandan yükün hərəkət marşrutu üzrə yerləşən ən yaxın dövlət sərhəd-keçid məntəqəsinə və ya təyinat məntəqəsinə qədər intermodal nəqliyyat vahidinin avtomobil ilə daşınmasıdır;

7. Müşayiət olunmaqla kombinə edilmiş daşınma - komplektləşdirilmiş avtomobil nəqliyyatı vasitələrinin sürücü tərəfindən müşayiət olunmaqla digər nəqliyyat vasitələri ilə (məsələn bərə və ya qatar) daşınmasıdır;

8. Müşayiət olunmadan kombinə edilmiş daşınma - avtomobil nəqliyyatı vasitələrinin və ya intermodal nəqliyyat vahidinin sürücü tərəfindən müşayiət olunmadan digər nəqliyyat vasitələri ilə (məsələn bərə və ya qatar) daşınmasıdır;

9. Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisi - Azərbaycan-Respublikasının ərazisi və müvafiq olaraq Türkmənistanın ərazisidir;

10. Birgə komissiya - hazırkı Sazişin 8-ci maddəsinə uyğun olaraq təsis edilmiş beynəlxalq kombinə edilmiş nəqliyyat üzrə komissiyadır.

11. Daşıyıcı - Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisində qeydiyyatda alınmış və qeydiyyatda alındığı ölkədə qüvvədə olan milli qanunvericiliyə və qaydalara müvafiq olaraq beynəlxalq sərnişin və yük daşımaları həyata keçirmək hüququna malik olan hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsdir.

12. Kombinə edilmiş daşımalar üzrə operator - yüklərin daşınmasına bilavasitə cavabdeh olan hər hansı fiziki və ya hüquqi şəxsdir.

13. İcazə - Razılığa gələn Tərəflərdən birinin yol nəqliyyat vasitəsinə digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisindən/ərazisinə daxil olmaq, çıxmaq və ya Razılığa gələn Tərəflərin ərazisindən tranzitlə keçmək hüququ verən sənəddir.

14. Xüsusi icazə - ərazisində daşımalar həyata keçirilən Razılığa gələn Tərəfin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq böyük ölçülü və ağır çəkili nəqliyyat vasitələrinin, təhlükəli yüklərin daşınmasına hüquq verən sənəddir.

15. Nəqliyyat vasitələrinin maksimal kütləsi - nəqliyyat vasitələrinin yüklə və ya yüksüz kütləsi.

Maddə 3

Səlahiyyətli orqanlar

Hazırkı Sazişdə Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları aşağıdakılardır:
Azərbaycan Respublikası tərəfindən - Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi;
Türkmənistan tərəfindən - Türkmənistanın Avtomobil Nəqliyyatı Nazirliyi.

Maddə 4

Müşayiət olunmaqla daşımalar

1. Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin ərazisində qeydiyyatla alınan nəqliyyat vasitələri ilə, dövlət sərhəd-keçid məntəqəsindən və ya bir Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində yerləşən yüklənmə məntəqəsindən başlayaraq hərəkət marşrutu üzrə digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisində yerləşən intermodal terminala qədər yüklərin daşınması Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının verdiyi icazə/xüsusi icazə əsasında həyata keçirilir və beynəlxalq kombinə edilmiş yük daşımalarında istifadə edilir.

2. Bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən müşayiət olunan yük daşımalarına verilən icazələrin kontingenti (növu və miqdarı) Razılığa gələn Tərəflərə eyni olmaqla Birgə Komissiyanın toplantılarında razılaşıdırılır.

3. Dəmir yolu platformalarına yüklənmiş avtonəqliyyat vasitələrinin daşınmasını həyata keçirərkən, dəmir yolu qatarlarının sərhəd buraxılış məntəqələrində saxlanılma müddətləri dövlətlərarası qovuşma məntəqələrində qatarların işlənilməsi üçün hazırlanması üzrə Texnologiyada nəzərdə tutulmuş normalara uyğun olaraq müəyyən edilir.

Maddə 5

Müşayiət olunmadan daşımalar

1. İntermodal nəqliyyat vahidinin Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisində yerləşən intermodal terminaldan/terminala daşınması yalnız müvafiq Razılığa gələn Tərəfin ərazisində qeydə alınmış yol nəqliyyat vasitələri tərəfindən həyata keçirilir.

2. İntermodal nəqliyyat vahidinin Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisində yerləşən intermodal terminaldan/terminala daşınması ərazisində daşıma həyata keçirilən Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanının verdiyi xüsusi icazə (avtomobil nəqliyyatı üçün - daşıma icazəsi) əsasında digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində qeydə alınmış yol nəqliyyat vasitələri ilə də həyata keçirilə bilər.

3. Daşıyıcı, yükgöndərən və ya kombinə edilmiş daşımalar üzrə şirkət tərəfindən müvəkkil olduğu təqdirdə terminaldan/terminala müşayiət olunmadan daşımalar həyata keçirə bilər.

4. Bu cür nəqliyyat üçün istifadə oluna biləcək intermodal terminallar Birgə Komissiyanın toplantısında müəyyən edilir.

5. Hazırkı maddənin 2-ci bəndində göstərilən xüsusi icazənin formaları və sayı Razılığa Gələn Tərəflər üçün eyni qaydada Birgə Komissiyanın iclaslarında razılaşıdırılır.

Maddə 6

Sərhədlərdən keçid — dövlət sərhədini keçmə

1. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin ərazisinə daxil olduğu və ya ərazisindən çıxdığı zaman yüklərin kombinə edilmiş daşınmasını həyata keçirən şəxslər və nəqliyyat vasitələri daşınan yüklərlə bərabər, Razılığa gələn Tərəflərin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq, nəzarətdən keçirilməlidir.

2. Daşıyıcı və ya kombinə edilmiş daşımalar üzrə operator, eləcə də onların işçiləri Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliyinə riayət etməlidirlər.

Maddə 7

Yüklərin kombinə edilmiş nəqliyyatla daşınmasının dəstəklənməsi və həvəsləndirilməsi

1. Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş yük daşımalarının üstünlüklərini nəzərə alaraq, onların dəmir yolu administrasiyaları, limanları, gəmiçilik şirkətləri, avtonəqliyyat firmaları və kombinə edilmiş nəqliyyatın operatorlarının bu növ daşımaların dəstəklənməsinə aid təxirəsalınmaz tədbirlər barədə razılığa gəlmələri üçün bütün lazımi tədbirləri görürlər.

2. Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş nəqliyyatın infrastrukturunun inkişaf etdirilməsində, özlərinin dəmir yolu və avtomobil təşkilatlarına, eləcə də limanlarına dəstək və köməklik göstərirlər.

3. Razılığa gələn Tərəflər kombinə edilmiş ikitərəfli daşımaların intermodal teminallara/terminallarından həyata keçirildiyi zaman istirahət və rəsmi bayram günlərində tətbiq olunan nəqliyyat məhdudiyətlərinin aradan götürülməsi üçün lazımi tədbirlər görürlər.

4. Razılığa gələn Tərəflər qarşılıqlı əməkdaşlıq edir və kombinə edilmiş daşımalara əlverişli şəraitin yaradılması üçün bir-birlərinə köməklik göstərir, eləcə də ümumi istifadədə olan marşrutların inkişafı üçün tədbirlər görürlər.

Maddə 8

Əməkdaşlıq və Birgə komissiya

1. Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları hazırkı Sazişin icrasına və tətbiqinə, xüsusən kombinə edilmiş daşımalar sahəsinə, eləcə də müvafiq müvəkkil edilmiş orqanların səlahiyyətlərinə aid milli qanunvericiliyə dəyişikliklərlə bağlı istənilən faydalı məlumatın qarşılıqlı mübadiləsinə köməklik göstərirlər.

2. Bu maddənin 1-ci bəndində qeyd olunmuş funksiyaların həyata keçirilməsi üçün Razılığa gələn Tərəflərin nümayəndələrindən ibarət Birgə komissiya yaradılır.

3. Birgə komissiyanın iclasları Razılığa gələn Tərəflərdən birinin təklifi ilə keçirilir.

4. Birgə komissiya hazırkı Sazişə dəyişikliklər və əlavələr etmək barədə təkliflər verir.

Maddə 9

Pozuntular

1. Daşıyıcı, kombinə edilmiş daşımalar üzrə operator və ya onların işçiləri tərəfindən Razılığa gələn Tərəfin ərazisində qüvvədə olan milli qanunvericiliyin və ya yol hərəkəti qaydalarının, eləcə də hazırkı Sazişin müddələrinin pozulmasına yol verildiyi təqdirdə, ərazisində müvafiq pozuntunun baş verdiyi Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanının tələbi ilə, digər Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanı aşağıdakı tədbirləri görmək hüququna malikdir:

a) pozuntuya yol vermiş daşıyıcıya qüvvədə olan qaydalara riayət edilməsinin vacibliyi haqqında xəbərdarlıq etmək;

b) bu daşıyıcıya icazələrin verilməsini dayandırmaq və ya əvvəlcədən verilmiş icazələri, digər Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanının həmin daşıyıcıya daşımaların həyata keçirilməsini qadağan etdiyi müddətə ləğv etmək;

c) daşıyıcı və ya kombinə edilmiş daşımalar üzrə operator tərəfindən ciddi pozuntuya yol verilərsə, nəqliyyat lisenziyası müsadirə edilə və ya bu fəaliyyətin həyata keçirilməsinə müvafiq qaydada qadağa qoyula bilər.

2. Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları bu istiqamətdə görülən tədbirlər haqqında məlumatların mübadiləsini aparırlar.

3. Bu maddənin 1 və 2 bəndlərin müddəaları, ərazisində müvafiq pozuntu baş vermiş Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin milli qanunvericiliyinin tətbiq edilməsini istisna etmir.

Maddə 10

Məlumatların qorunması

1. Razılığa gələn Tərəflər, rəsmi statistik məlumat və hesabatlar istisna olmaqla, göstəricilərin və məlumatların üçüncü Ölkələrdə qanunsuz yayılmaqdan qorunacağını bəyan edirlər.

2. Zərurət yaranarsa, cinayət işinin istintaqı ilə əlaqədar bu qəbildən olan dəlil və məlumatlar dövlət hakimiyyət orqanlarına, prokurorluğa və məhkəməyə təqdim oluna bilər. İstənilən digər məlumatların yayılması müvafiq Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli orqanının yazılı icazəsi alındıqdan sonra həyata keçirilə bilər.

Maddə 11

Fors-major halları

Fors-major hallarında yaxud kombinə edilmiş yük daşımalarında 12 saatdan artıq fasilə yarandıqda, Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanları hansı təxirəsalınmaz birgə tədbirlər görmək üçün qərar qəbul edirlər.

Maddə 12

Milli qanunvericiliyə riayət edilməsi

1. Digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində daşımaları həyata keçirən daşıyıcılar və nəqliyyat vasitələrinin heyətləri bu dövlətin milli qanunvericiliyinə riayət etməlidirlər.

2. Hazırkı Sazişin müddəaları Razılığa gələn Tərəflərin dövlətlərinin milli təhlükəsizliyinə xələl gətirə biləcək tranzit daşımalarına məhdudiyyət tədbirlərinin tətbiq edilməsinə mane olmur.

Maddə 13

Sazişə dəyişikliklərin edilməsi

Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bu Sazişə onun ayrılmaz hissəsi olan ayrıca protokollarla rəsmiləşdirilən və Sazişin 14-cü maddəsinə uyğun olaraq qüvvəyə minən əlavə və dəyişikliklər edilə bilər.

Maddə 14

Qüvvəyə minmə və qüvvədən düşmə

1. Hazırkı Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili proseduraları Tərəflərin yerinə yetirməsi barədə diplomatik kanallar vasitəsi ilə sonuncu bildirişin alındığı tarixdən 30 gün sonra qüvvəyə minir.

2. Hazırkı Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır.

3. Razılığa gələn Tərəfin birinin hazırkı Sazişin qüvvəsini ləğv etmək niyyəti barədə bildirişin digər Razılığa gələn Tərəf diplomatik kanallarla aldığı tarixdən 6 (altı) ay sonra bu Saziş qüvvədən düşür.

Bakı şəhərində "9" may 2008-ci ildə hər biri Azərbaycan, türkmən və rus dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalanmışdır. Bütün mətnlər eyni hüquqi qüvvəyə malikdir. Hazırkı Sazişin təfsirində fikir ayrılığı yarandıqda, rus dilində olan mətndən istifadə olunacaqdır.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Türkmənistan
Hökuməti adından